

FICEDULA

Kwartaalblad van de Twentse Vogelwerkgroep

Jaargang 54 (2025) - Nummer 2
ISSN 1383-2751

FICEDULA

Kwartaalblad van de Twentse Vogelwerkgroep

ISSN 1383-2751

54^e jaargang nr. 2 April 2025

Redactie: Harry de Jong (eindredactie)

Kopij inzenden naar e-mail: redactie@tvwg.nl

Inhoud

Berichten van het bestuur Harry de Jong 1

Artikelen:

Broedvogels van de Engbertsdijksvenen 2024 ... Geert Euverman 2

Roek, Blauwe reiger en Aaalscholver in 2024 Joost van Bruggen 7

Resultaten BMP-Z in Twente 2024 Peter van den Akker 12

Simultaantellingen Blauwe kiekendief in de winter 2024-2025

Peter van den Akker 23

Bijzondere waarnemingen in Twente Harry de Jong 26

Uiterste inleverdatum kopij *Ficedula* 54 (2025) nr.3: 1 Juli 2025

Foto omslag: Steltkluut (Harry de Jong)

Berichten van het bestuur

Op het moment van schrijven, de laatste week van april, is wat betreft aantallen misschien wel het hoogtepunt van de voorjaars trek. Als er een goede wind staat kan er vanaf telposten spectaculaire trek waargenomen worden.

In deze periode komen bijna alle Nederlandse broedvogels in snel tempo binnen. Zangvogels als de Tuinfluiter, Braamsluiper en Kleine karekiet zijn al op veel plekken gezien. Vanaf half april is de Koekoek alweer in grotere aantallen waargenomen. En vanaf 20 april werden de eerste wat grotere aantallen gierzwaluwen gezien.

In April hebben we ook de Algemene ledenvergadering gehad. Het bestuur is door de vergadering decharge verleend voor het gevoerde beleid. Uw voorzitter is weer herbenoemd voor de komende 3 jaar.

Wij hebben een substantieel bedrag uit het legaat van ons lid Dick Roggeveen ontvangen.

We hebben een verzoek om financiële steun gekregen voor "Habitatonderzoek overwinterende Blauwe kiekendieven" van Peter van den Akker van de Stichting Roofvogelecologie & Landgebruik. Wij als bestuur staan hierachter maar wij willen als TVWG er "iets voor terug krijgen", nl in de vorm van regelmatig een verslag in Ficedula / op de facebookpagina, presentaties op de verenigingsavond, en dat leden en vooral de jongeren aanwezig kunnen zijn bij het zenderen.

Peter van den Akker heeft hierover een presentatie gegeven. De presentatie is te bekijken via deze link: <https://tvwg.nl/tmp/Habitatonderzoek-BK.pdf>
De ledenvergadering gaat akkoord met de gevraagde financiële steun.

Er hebben zich het eerste kwartaal 7 nieuwe leden aangemeld.

Linda van Ingen, Mae Veltman, Remco Pol, Ruben Gommers, Hans van der Munnik, Maurits Breedveld en Lisette Goertz.

Opgezegd hebben:

Theo Egbers en Herman Bruggink.

Daarmee komt het totaal aantal leden van de Twentse Vogelwerkgroep op 165.

Namens het bestuur

Harry de Jong (voorzitter@tvwg.nl)

Broedvogels van Engbertsdijksvenen 2024

Geert Euverman

In 2024 is heel Engbertsdijksvenen weer op broedvogels onderzocht. Daarbij werd van negentien Rode Lijstsoorten een territorium gevonden, wat de waarde van het gebied nog weer eens onderstreept!

Het lijkt de moeite waard, bij de water- en moerasvogels eens te kijken naar een eventueel verschil tussen dit voorjaar, en het zeer droge 2022. Na de kletsnatte winter waren voor dit voorjaar de verwachtingen voor deze soorten hooggespannen. Dat beeld is niet echt duidelijk: sommige deden het echt beter dit voorjaar, maar zeker niet alle.

Bij de ganzen was er bijvoorbeeld weinig te merken van een uitgelezen situatie. De Grauwe ganzen waren zelfs wat minder in aantal dan in voorgaande jaren. Of dat positief dan wel negatief is, is maar net hoe je er tegenaan kijkt.

Van andere soorten waren vrijwel geen territoria, de Nijlgans liet zelfs voor het eerst in jaren helemaal verstek gaan.

Bij de eenden was het beeld wisselend: de Krakeend tikte voor het eerst de dubbele cijfers aan, geheel in de pas met het landelijke beeld. Wilde eenden kwamen hun dipje van vorig jaar weer te boven, maar reiken nog steeds niet tot het aantal van acht jaar geleden, toen ze voor het eerst werden geteld. Slobeenden echter bereikten een, voor de laatste jaren, ongekende opleving. Voor het aantal van zesentwintig territoria van dit jaar moeten we terug naar de jaren negentig!

Van de min of meer eveneens weidevogels onder de eenden, deed de Zomertaling lichtjes mee, met vier territoria. Wintertalingen bleven op het niveau van wat we de laatste jaren van ze gewoon zijn. Dat wil zeggen: met vijfendertig territoria ongeveer een derde van wat we in de jaren negentig hier zagen. Voor hen zijn kleine, besloten plasjes cruciaal, deze beslotenheid is door boskap veel minder geworden. Van al de drassigheid wisten Waterrallen niet te profiteren, ze blijven al jaren redelijk stabiel. Waterhoen en Meerkooit veerden wel een beetje op, maar de dubbele cijfers van jaren geleden halen ze niet meer.

Elk jaar kijk je weer uit naar hoe de Kraanvogels het zullen gaan doen. Dit jaar waren er drie paar, waarvan zeker twee tot een legsel kwamen. Het bewijs leverden ze zelf: er was een unieke waarneming van een Kraanvogel met een ei, of een deel ervan, in de snavel! Van één paar kwam het zo goed als zeker tot kuikens, maar helaas zijn ook er ook dit jaar geen van groot geworden.

Kraanvogel met ei

Foto: Marcel Hessing

Bij de hoenders liet de Patrijs helaas weer verstek gaan, Kwartels waren er ook maar mondjasmaat, maar de Fazant weet hier van geen ophouden. Met eenentwintig territoria, weer drie meer dan vorig jaar, bereikten ze een stand waar jachthouders buiten het veen alleen maar van kunnen dromen.

Roofvogels kregen dit jaar voor het eerst extra aandacht, de nesten werden opgespoord en het broedsucces werd gevolgd. Er werden tien nesten gevonden: zes van Buizerd, drie van Havik en één Sperwer.

De 'weidevogels' die hier een paar jaar geleden zo'n fraaie ervaring kenden, ze zijn terug bij af. Kieviten zijn terug op het jarenlang vertrouwde peil van voor de grote boskap, maar Watersnippen hadden met vijf territoria een voor hun doen redelijk jaar. Tureluurs wisten zich met drie territoria te handhaven. Van de tientallen Watersnippen die in het vroege voorjaar in het veen verbleven, bleven er later vijf lang genoeg baltsen voor een territorium.

Van de vogels van het open veld was twee jaar aaneen de Velduil toch wel de soort waarvan je hoopte op een blijvertje, maar dit jaar lieten ze helaas verstek gaan. Er was wel succes voor een andere uil, die je niet zo gauw in het veen zou verwachten.

Maar een stel Ransuilen speelde het klaar, in een klein bosje in het verder open veld, jongen uit te laten vliegen!

Bij de Nachtzwaluw zien we het effect van de grote boskap teloorgaan. Ze zijn met tweeëntwintig territoria terug op het niveau van de reeks jaren daarvoor, waar we overigens nog steeds goed mee kunnen leven.

Grauwe klauwieren deden het beter: geheel in lijn met het landelijk beeld, reikten ze met zeventien territoria tot het beste resultaat ooit.

Als ze dit blijven volhouden, kan hun Rode Lijst kwalificatie 'Bedreigd' binnenkort wel aangepast worden. Wie had dat een paar jaar geleden kunnen bedenken?

Grauwe klauwier

Foto: Gerd Wichers

Ze kregen dit jaar tijdelijk gezelschap van een andere Rode Lijstsoort die het moeilijk heeft: de Draaihals. Er was ruim twee weken één vogel, die zich hardnekkig luidkeels liet horen.

Draaihals

Foto: Gerd Wichers

Veldleeuweriken, de verrassing van de laatste paar jaar, bleven vrijwel op hetzelfde hoge peil als de uitschieter van vorig jaar. Het blijft een onwerkelijk iets, een dergelijke dichtheid in een op het oog zo armelijk terrein. Ze voelen zich thuis op recent geklepelde dammen, met een concentratie in het centrum van het veen.

Hier vinden we ruim de helft van de tweeënzestig territoria! Gele kwikstaarten hadden eenzelfde merkwaardige piek, maar dit jaar bleef daar jammer genoeg met elf territoria maar een derde van over. Het natte voorjaar zal daar mede debet aan wezen, er waren minder opdrogende plassen met slikrandjes waar ze graag op foerageren. Graspiepers echter handhaafden zich wel. Dit is eveneens één van de zangertjes die we voornamelijk op de dammen aantreffen.

De fotomodellen Blauwborst en Roodborsttapuit deden het weer voortreffelijk. Blauwborsten haalden vorig seizoen voor het eerst de grens van honderd territoria, maar wisten dat dit jaar nog weer scherper te stellen.

Roodborsttapuiten bleven daar jarenlang bij achter, maar klommen dit jaar weer richting hun recordhoogtes van een jaar of tien geleden.

Een onverwachte opleving was er bij de Paapjes, met maar liefst zes territoria. Jammer genoeg kon geen succesvol broedsel worden genoteerd.

Een paar soorten die meer gebaat zijn bij drogere omstandigheden deden het ook beter dan je zou verwachten. Kneutjes zetten met drieënveertig territoria de stijgende lijn van de laatste paar jaar voort, en hetzelfde geldt voor de Geelgors. Je zou hier ook de, voor het veen, nieuwkomer Putter bij kunnen rekenen.

Zes lijkt niet veel maar is wel een verdubbeling vergeleken met vorig jaar.

Bij de bosvogels valt de Groene specht op: jarenlang een schaars gehoorde gast van de bosranden, maar al een tijdje in de lift. De negen territoria van dit jaar is het hoogste aantal ooit!

Wielewalen bleven met zestien territoria gelukkig op peil, het lijkt erop dat ze de schok van de grote boskap van een paar jaar geleden hebben verwerkt.

Wat de toekomst misschien ooit voor ons in petto heeft met het veranderend klimaat? Een aantrekkelijk vooruitzicht bood de eenmalige waarneming van een Hop, op 23 april. De Veenmollen zijn alvast gewaarschuwd!

Bijzonder was, dat deze dezelfde ochtend ook gezien was op Fayersheide, het Staatsbosbeheer reservaat zuidelijk van Vriezenveen.

Nog exclusiever in deze categorie was de foto van een 'Klapekster' op 8 mei, op het heideveld in noord. Temeer, omdat voorgaande winter er voor het eerst in jaren geen enkele overwintenaar hiervan was. De foto van de vogel in een dennenboom wekte verbazing maar deed verder geen belletje rinkelen. Achteraf werd deze nog eens goed bekeken, en werd het duidelijk: het was een Kleine klapekster, het warmteminnende neefje van onze wintergast!

Op [waarneming.nl](https://www.tvwg.nl) werd deze op dezelfde plek een dag eerder ook ingevoerd als Klapekster. De vogel heeft hier dus zeker twee dagen gebivakkeerd.

Geert Euverman

Het volledige verslag is te lezen op onze website: [tvwg.nl](https://www.tvwg.nl)

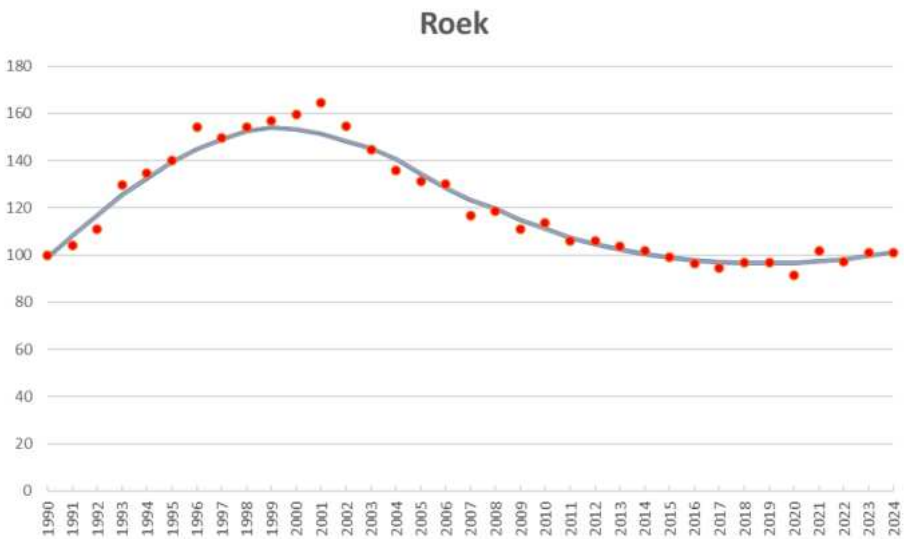
<https://www.tvwg.nl/inventarisaties/rapporten/Broedvogelinventarisatie-Engbertsdijksvenen-2024.pdf>

Roek, Blauwe Reiger en Aalscholver in 2024

Joost van Bruggen

Afname Roek stabiliseert?

Na een aanvankelijk positieve tendens sinds het begin van de systematische tellingen in 1990 heeft de Roek gestaag terrein verloren. Het kantelpunt is duidelijk waarneembaar in 2001. Sinds 2020 lijkt er, heel voorzichtig, van een licht herstel sprake te zijn. Of dit herstel stand houdt of verder door zet zien we graag terug op een langere termijn. Daarvoor blijft het erg belangrijk dat zoveel mogelijk kolonies geteld worden!

De toestand van de Roek per provincie (met tussen haakjes het aantal kolonies waarop de groei of afname gebaseerd is) :

Groningen	+5,2% (112 kolonies)
Friesland	-6,9% (66)
Drenthe	+3,1% (85)
Overijssel	+9,7% (106)
Gelderland	+1,8% (224)
Utrecht	-4,4% (23)

Flevoland	+0% (1)
Zuid-Holland	-0,3% (23)
Noord-Holland	-24,4% (5)
Zeeland	+0,4% (6)
Noord-Brabant	-6,9% (155)
Limburg	-13,4% (64)

Let op dat de steekproef bij Flevoland, Noord-Holland en Zeeland erg laag is en dat sterke toe- of afnames daardoor sneller op kunnen treden. In mindere mate geldt dat ook voor Utrecht en Zuid-Holland.

Opvallend is verder dat er in Limburg en Drenthe bijna een kwart minder kolonies geteld zijn dan het geval was in 2023. Die getallen moeten omhoog!

Landelijk ontbreken er echter tellingen van 85 kolonies die in 2023 bewoond waren. Bij elkaar waren ze in 2023 goed voor 2823 nesten. Zulke kolonies lagen bijvoorbeeld in Delfzijl Gr, Eelde Gr, Winschoten Gr, Appingedam Gr, Nijehaske Fr, Rewert Fr, Morra Fr, Wirdum Fr, Emmer-Compascuum Dr, Eschmarke Ov, Etten Gl, Andel NB, Heusden NB, Almkerk NB, Dussen NB, Velderwoude NB, Arkel ZH, Simpelveld Lb, Voerendaal Lb, en Maastricht Lb.

Blauwe Reiger bijna 5% vooruit

In 2024 nam de populatie Blauwe Reigers ten opzichte van 2023 met ongeveer 5% toe. De indexwaarde staat voor 2024 op 82 en voor een vergelijkbare situatie moeten we 15 jaar terug. Het herstel, na het dieptepunt in 2013 als gevolg van een serie van vijf koudere winters in 2008/09-2012/13 heeft elf jaar geduurd. Maar de toename kan nog verder doorzetten.

Blauwe Reiger

De toestand van de Blauwe Reiger per provincie:

Groningen:	-0,3%	(39 kolonies)
Friesland:	+4,5%	(26)
Drenthe:	+2,8%	(20)
Overijssel:	-4,1%	(44)
Gelderland:	+17,4%	(77)
Utrecht:	+8,7%	(37)
Flevoland:	+47,7%	(8)
Zuid-Holland:	-0,5%	(99)
Noord-Holland:	-2,3%	(73)
Zeeland:	+13,3%	(17)
Noord-Brabant:	+1,1%	(39)
Limburg:	+8,6%	(26)

Ook hier moet goed gelet worden op het aantal kolonies dat voor deze rekensom per provincie gebruikt is.

In de meeste provincies ligt het aantal getelde kolonies in 2024 in lijn met 2023. In bijna alle gevallen gaat het om een verschil van 2-5 kolonies. Noord-Holland is met elf kolonies minder dan het geval was in 2023 de uitschieter.

Landelijk ontbreken er van 49 kolonies (wel geteld én bewoond in 2023) tellingen uit 2024. Bij 27 kolonies was sprake van 10 of meer nesten in 2023.

Het gaat om kolonies van 10-56 nesten in de volgende plaatsen: Winschoten Gr, Scheemda Gr, Zoutkamp Gr, Ten Boer Gr, Smilde Dr, Zandpol Dr, Botmar Fr, Rijs Fr, Westerbuurt NH, Hoorn NH, Langbroekerdijk Ut, Nieuw-Vennep NH, Woerden Ut, Amersfoort Ut, Amerongen Ut, Zoetermeer ZH, Rijswijk ZH, Zestienhoven ZH, Rotterdam ZH, Oud Kralingen ZH, Heukelum Gl, Breda NB en Schinveld Lb.

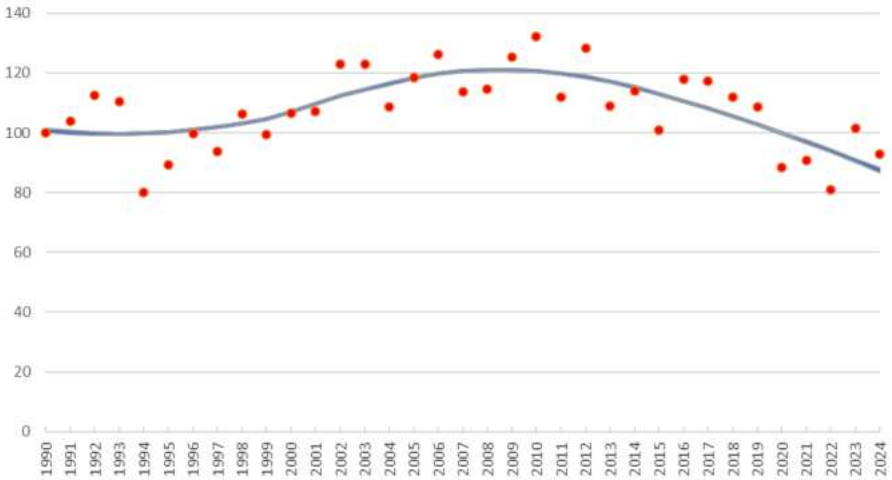
Aalscholver: wederom afname

Na een welkome grote stap voorwaarts in 2023 (+25%) nam de Aalscholver in 2024 weer af (-8%). Afgezien van een opleving in 2023 zit de Aalscholver sinds 2011 in een negatieve spiraal.

In eerste instantie valt vooral Kamperhoek Fl op. De kolonie, in 2023 goed voor 1880 nesten, kwam in 2024 ruim 1000 paren lager uit (840). Bij Vooroever Onderdijk NH was het verlies met ruim 350 ook stevig en op De Groede, Terschelling Fr waren van de 225 nesten in 2023 nog maar 8 over. In totaal leden 63 kolonies verliezen met een gezamenlijk verlies van 10.324 nesten. Deels werden de verliezen goedge maakt door kolonies die het juist beter deden in 2024 t.o.v. 2023. Zoals Vogeleiland De Kreupel waar de kolonie toenam tot 2064 (was 1533). In De Geul, Texel NH verdubbelde de kolonie van 322 naar 642 nesten. In 51 kolonies werd een toename vastgesteld, samen goed voor een toename van 2416 nesten.

Landelijk ontbreken er van (slechts) 6 kolonies tellingen uit 2024. Van een drietal kolonies ontbreken sinds 2-4 jaar de tellingen: Artis NH, De Maire Zl en Sliedrechtse Biesbosch ZH. Van de andere drie kolonies gaat het alleen om het ontbreken van een telling uit 2024: Joure Zwettepoel Fr, Plas van Wiegel Weipoort ZH en Zeepe-Zuidoost Zl.

Aalscholver

Joost van Bruggen

Meetnet-coördinator Kolonievogels

Sovon Vogelonderzoek Nederland

Peter van den Akker

Met dit overzicht wil ik u informeren over het aantal territoria in 2024 van de zogenaamde ZZ-soorten in Twente. Ik behandel niet alle soorten maar een selectie, het complete overzicht is verwerkt in de bijlage. Ik bedank alle waarnemers voor hun inspanningen gegevens te melden. Tevens zitten in dit overzicht gegevens verwerkt uit de volgende projecten:

- Broedvogel Monitoring Projecten 11 plots (Gemeente Losser, Braamhaarsveld/Schijvenveld, Inundatiegebied Woolde, Borkeld, Demmersblok, Fayersheide, Braamberg, Springendal, Overtoom Rijssen, Oosterveldweg en de Engbertsdijkvenen),
- het bekenproject van de Twentse Vogelwerkgroep gericht op IJsvogel en Grote Gele Kwikstaart,
- incidentele karteringen door bureaus. In 2024 waren dit de volgende 9 gebieden: Agelerbroek, Voltherbroek & Achter de Voort, Enschede Noordwest, Enschede Zuidwest, Holthuis, NM Oldenzaalse stuwwal Noord, Koppelboer, Twickel Deldeneresch en Lonnekerberg.

Graag aandacht voor een goed gebruik van waarneming.nl!

Bij invoer van waarnemingen in waarneming.nl via obsmap of jobs vraag ik aandacht voor:

- corrigeer bij het invoeren naar de locatie van de vogel(s), waarnemingen op wegen of paden zijn meestal niet bruikbaar,
- ook in 2024 zijn veel waarnemingen van Grauwe Klauwier, Mandarijneend, IJsvogel als roepend exemplaar of als ter plaatse aanwezig ingevoerd. Deze zijn niet bruikbaar, kies indien aan de orde voor baltsend, paar of exemplaar in broedbiotoop, alarmerend, nestindicerend etc.
- indien je een soort of de locatie geheim wilt houden kan dit door te kiezen voor embargo (waarneming blijft geheim) of vervagen van de waarneming (alleen de locatie blijft geheim),
- Geef aan wn.nl toestemming om de gegevens met Sovon te delen, anders komen ze ook niet in dit jaaroverzicht.
- ook is mogelijk om bijzondere broedgevallen via de portal van Sovon in te voeren in het Telproject Zeldzame Broedvogels.

Brandgans (2024: 49)

Het aantal Brandganzen kwam net als in 2023 uit op 49 territoria. De Twentse populatie wordt geschat op 60 – 80 paar. Uit de volgende gebieden werden meer dan 2 paartjes gemeld: Retentiegebied Woolde (19 paar), stadspark Weusthag (3 paar), Engbertsdijkvenen 2, Delden Servo 5, Waterwingebied Enschede 2 en Wesselerbrinkpark Enschede 7. Ik verzoek mensen om ook paartjes op stadsparken en zandwinplassen door te geven. Ook de stadvogels vertonen trekgedrag en zijn vrij vliegende wilde vogels.

Mandarijneend (2024: 13)

Dit tropsich gekleurde eendje broedt in boomholten bij bosvijvers en langs beken. Zonder nestindicerende waarnemingen zijn voor toekenning van een territorium 2 waarnemingen nodig, waarvan eentje na 15 april. Geldige territoria zijn gemeld van de volgende beken: Oelerbeek (2), Twickelervaart (3) en plassen rond Enschede (4). Vermoedelijk broeden op de meeste Twentse bosbeken paartjes, de populatie wordt geschat op 40 – 75 paar.

Ooievaar (2024: 61)

Het aantal paar Ooievaars blijft stijgen, dit jaar 61 (was 46). De meesten Ooievaars broeden in het Dinkeldal (49, in 2023 34)), er zaten 4 paar in het Reggedal en 8 elders in Twente. Op sommige locaties broeden Ooievaars in kolonies van tot wel 5 paar. Voer van dit soort paartjes de nesten extra nauwkeurig in!

Ooievaar

Foto: Harry de Jong

Porseleinhoen (2024: 6)

Mogelijk dankzij het natte voorjaar werden in 2024 meer territoria vastgesteld. Zo zaten er in de Overtoom te Rijssen maar liefst 5 territoria en 1 territorium in het Mokkalengoor bij Ypelo.

Kraanvogel (2024: 10)

In 2024 is een record aantal paren Kraanvogels vastgesteld. De territoria zaten in de volgende gebieden: Engbertsdijksvenen (3), Wierdense veld (2) en Haaksbergerveen (2), Aamsveen 1 en 2 in overige gebieden. Er zijn 3 juvenielen vlieg vlug geworden (Wierdense veld 2 en Haaksbergerveen 1). Het blijkt dat de Kraanvogels genoeg kunnen nemen met kleine vennetjes op landgoederen of in bossen. Belangrijk is dat hier voldoende rust of schuilgelegenheid is voor de vogels. Kraanvogels worden oud en hoeven niet ieder jaar een jong te produceren om de aantallen in stand te houden. In de Engbertsdijksvenen vlogen in 14 jaar met 1 of meerdere paren Kraanvogels slechts 3 jongen uit. Het beste Twentse gebied wat betreft reproductie is het Wierdense veld, hier vliegen vrijwel jaarlijks 1 of meerdere jongen uit.

Oeverloper (2024: 2)

De Oeverloper is een zeldzame broedvogel in Twente waarvan niet in alle jaren een territorium wordt gevonden. In 2024 werden zelfs 2 territoria gevonden: Retentiegebied Woolde en Kristalbad. In totaal zijn in de periode 2018 – 2024 vijf territoria vastgesteld en wel in de volgende gebieden: Kristalbad (3), Domelaar (1) en Retentie Woolde (1). De Oeverloper houdt van plassen met droogvallende oevers en een begroeiing van riet, moerasplanten en struiken.

Oeverloper

Foto: Harry de Jong

Grauwe Kiekendief (2024: 1)

In Noord Twente broedde dit jaar een paartje Grauwe kiekendieven waarvan 3 jongen uitvlogen. Landelijk lag het aantal uitgevlogen per broedsel erg laag. Het twentse paartje was dus een positieve uitzondering, waarschijnlijk als gevolg van een goed voedselaanbod in de vorm van zangvogels en sprinkhanen. Het betrof vermoedelijk hetzelfde mannetje dat vorig jaar op een andere locatie in de omgeving tot broeden kwam, maar nu gepaard met een ander vrouwtje. Zowel man en vrouw waren ongeringd. Het is niet eenvoudig een nest te localiseren om deze daarna te kunnen beschermen. Leen Smits en Hans van de Munnik hebben hier veel tijd in gestoken door in de omgeving te posten. Pas toen de jongen al bijna 2 weken oud waren, zag Hans een vogel met prooi die leidde naar het nest.

Slechtvalk (2024: 4)

Het aantal Slechtvalken in Twente steeg weer naar 4 (2023: 2). De Slechtvalk heeft bij ons waarschijnlijk ook te lijden gehad van vogelgriep. De gevonden paartjes zaten op de Tv-toren Markelo (3 jongen), Westermaat Hengelo (3 jongen), Enschede (omgeving Alpha-toren) en bij het Wierdense veld (bc 13). Van de vogels die baltsten op en rond de Alpha-toren is het nest niet ontdekt.

Oehoe (2024: 3)

Het aantal gevonden paartjes van de Oehoe blijft al een aantal jaren hangen op 3. Dit terwijl de soort landelijk toeneemt, ook in west-Overijssel. De bekende broedparen zijn plaatstrouw (Boeldershoek en omgeving Vliegveld Twente). In 2024 werd een paartje op de Borkeld ontdekt. Er zijn eieren gelegd in een oud buizerdnest, dit bleek echter te klein voor het formaat van een Oehoe. Het nest is met eieren en al uit de boom gewaaid/gevallen. De inventarisaties naar nieuwe paartje wordt voortgezet.

Nachtzwaluw (2024: 76)

In 2023 is opnieuw geen volledig overzicht van het aantal Nachtzwaluwen verkregen. De Twentse populatie wordt geschat op 100 – 125 paar. Op basis van de goed getelde gebieden lijkt de populatie redelijk stabiel. Er kwamen geen of weinig waarnemingen uit het Haaksbergerveen, Buurserzand, Witte veen en diverse heidevelden op landgoed Twickel. Ook het telgebied Losser werd dit jaar minder goed uitgekamd op Nachtzwaluwen.

Geoorde Fuut (2024: 5)

In het Kristalbad (1 pr) en de Engbertsdijksvenen (1 pr) zaten enige tijd paartjes, zonder dat hier nestbouw of juvenielen zijn gezien. Nieuw was de vestiging van 3 paar op de Borkeld. Hier vestigde zich dankzij de hoge waterstand opnieuw een Kokmeeuwkolonie. De Geoorde fuut nestelt graag tussen de meeuwen, waarschijnlijk vanwege bescherming tegen predatoren door de agressieve meeuwen en mogelijk ook vanwege een hoger voedselaanbod.

Geoorde Fuut

Foto: Harry de Jong

IJsvogel (2024: 53)

Het aantal paar IJsvogels steeg met 9 van 44 tot 53. In jaren na zachte winters kan het aantal paren verdubbelen. Dat dit in 2024 niet gebeurde is een teken aan de wand. Het voorkeursbiotoop zijn natuurlijke beken die niet tot weinig zijn gekanaliseerd. Op deze beken (zie tabel) zijn echter evenveel paren gevonden als in 2023, namelijk 23. Vermoedelijk is deze stagnatie een gevolg van de droge zomers 2021-2023. Toen vielen veel beken over grote lengten droog waardoor vis- en insectenpopulaties zijn verdwenen en blijkbaar nog niet hersteld. Ondanks het uitblijven van herstel op deze beken broedde hier toch bijna 50% van de Twentse populatie. De Regge vormde een positieve uitzondering met 8 gevonden territoria.

Beek	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Dinkel	5	8	16	4	5	5	6
Regge	2	2	5	2	6	5	8
Doorbraak			1	?	2	5	2
Buurerbeek	0	1	2	2	1	3	3
Diepenheimse molenbeek	0	0	3	1	1	1	1
Twickelervaat			?	?	1	2	2
Oelerbeek			1	?	1	2	1
Totaal	7	11	27	9	16	23	23

Draaihals (2024: 3)

Er zijn 3 territoria gevonden en wel in de Engbertsdijksvennen, Borkeld en op Stroothuizen. De toename zoals al een aantal jaren is te zien in Gelderland en Drenthe lijkt nog steeds aan Twente voorbij te gaan.

Middelste Bonte Specht (2024: 286)

Sinds 2023 wordt de Middelste Bonte Specht niet meer in heel Twente opgespoord. Daarvoor is het aantal territoria teveel gegroeid. De aantalsontwikkeling wordt nu gevolgd via 7 BMP-plots:

- 1) Springendal
- 2) Braamberg
- 3) Losser (plot vanaf 2025 verkleind)
- 4) Lankheet
- 5) Landgoederen Diepenheim (tellers gezocht)
- 6) Twickel (tellers gezocht)
- 7) Gravenalle.

Helaas zijn nog niet voor alle plots tellers gevonden. Daarnaast wordt het plot Gemeente Losser verkleind. Het verspreidingsbeeld is onveranderd, westelijk van de Twentekanaalen en noordelijk van het Almelo-Nordhornkanaal is de soort veel schaarser door het ontbreken van grote en oude boscomplexen. De Twentse populatie lijkt redelijk stabiel met naar schatting 450-500 paar.

Noordse Nachtegaal (2024: 1)

Nabij vliegveld Twente zat van 20 – 30 mei een zingend mannetje in het Oosterveld. Dit was het tweede territorium van deze soort in Twente, de eerste keer was in 2010 op het Rikkerink.

Paapje (2024: 7)

Het Paapje werd in 2024 naar verhouding veel gevonden, 6 territoria zaten in de Engbertsdijkerven (5x zingende mannetjes en 1x een paartje). Het zevende territorium zat in het Buurserzand waar op 11 mei een paartje werd gezien. In de drie voorgaande jaren werd steeds maar 1 territorium gevonden.

Grauwe Klauwier (2024: 100)

De Grauwe Klauwier zit de laatste jaren enorm in de lift en had opnieuw een topjaar met maar liefst 100 territoria. De meeste territoria zaten in of bij heide- en hoogveengebieden: Engbertsdijkerven 18, Aamsveen 6, Haaksbergerveen 7, Manderheide 2, Wierdense veld 8, Witte veen 1, Buurserzand 3, Springendal 3 en Borkeld 5. In de Gemeente Losser werden 29 territoria gevonden, waarvan een belangrijk deel ook in verschillende heideterreinen zat. Op plekken met geschikt habitat (o.a. voormalige agrarische percelen die worden verschaald) kunnen clusters van wel 4-8 paar voorkomen. De toename in Twente past in de landelijke ontwikkeling en dit zal te maken hebben met de warme zomers van de laatste jaren.

Grauwe klauwier

Foto: Harry de Jong

Raaf (2024: 16)

Het eerste territorium werd in 1997 vastgesteld op de Borkeld, pas vanaf 2013 namen de aantallen in Twente toe. Nooit eerder werden 16 terr in Twente gevonden. De Raaf is lastig te inventariseren omdat paren in de broedtijd een sneaky gedrag hebben en ook nog eens grote territoria. Ook maken rondhangende niet-geslachtsrijpe vogel het interpreteren lastig. Ik heb daarom in een aantal gebieden zonder nestvondsten het aantal territoria na auto-clustering teruggebracht door een grotere fusieafstand te hanteren van circa 2000m. In 2 territoria zijn nesten gevonden met uitgevlogen jongen.

Raaf

Foto: Harry de Jong

Gebied	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Engbertsdijkerven	1	1	1	1	1	1	1
Wierdense veld e.o.	1	1	1	1	1	1	2
Overig Twente				1	2	0	4
Borkeld	1	1	1	1	1	1	1
Aamsveen			1	1		1	1
Haaksbergerveen	1	1	1	1		1	1
Lankheet				1		0	0

Bergvennen		1				0	0
Singraven						1	1
Landgoederen Diepenheim			1	1	1	2	2
Lutterzand/Beuninger veld	1		1	1	2	2	2
Oldenzaalse stuwwal	1		1	2	1	3	0
Ootmarsumse stuwwal	1	1		1	1	2	1
Totaal	7	6	8	13	10	15	16

Kortsnavelboomkruiper (2024: 23)

In 2023 werden 23 territoria vastgesteld, 7 meer dan vorig jaar. In de bekende gebieden op en rond de Oldenzaalse stuwwal werden de volgende aantallen vastgesteld: Boerskotten (6), Lonnekerberg (2), Haagse bos (1), Roderveld (2), Hakenberg (4), Egheria (6) en Singraven (1). Hier buiten werd slechts 1 territoria gevonden, op landgoed Twickel. Het aantal jaarlijks vastgestelde Kortsnavels is vooral afhankelijk van de inspanningen van enkele kenners van de soort en van grootschalige inventarisaties in natuurgebieden of op landgoederen. Op de noordelijke Oldenzaalse Stuwwal is de Kortsnavel op 192 ha bos toegenomen van 7 in 2018 naar 12 in 2024, bijna een verdubbeling in zes jaar (Vogel 2024). Buiten de Oldenzaalse stuwwal zijn tot nu toe nooit meer dan solitaire territoria vastgesteld, vermoedelijk onterecht.

Rob Vogel geeft de onderstaande tips en informatie voor het zoeken naar Kortsnavels. De zang is erg onopvallend en in gebieden met een lage dichtheid zijn ze bovendien vocaal niet erg actief. De soort reageert van februari tot ver in april goed op tapen, zij het in de regel alleen binnen ca. 50 meter van het nest. Tapen is perspectiefvol in oud hoog opgaand gemengd (naald)bos met een gesloten kroonlaag en veel dood staand hout met loszittende schors. Met name oude grove dennen in oude bossen hebben een grote aantrekkingskracht. Vaak wordt aangenomen dat op locaties met Middelste Bonte Spechten ook Kortsnavels voorkomen. Vermoedelijk is dat juist maar andersom komen Kortsnavels ook voor in door naaldbomen gedomineerde bossen waar de Mibo's ontbreken. Na tapen is het goed om alert te zijn op Kortsnavels die stil aan komen vliegen en pas na enige tijd de ijle zang of soms een geagiteerde snelle 'tiet-tiet-roep' laten horen. Let ook op het gedrag: ze hebben anders dan de gewone Boomkruipers ook de neiging om aan zijtakken van bomen te hangen. Sommige Kortsnavels hebben de gewoonte om zangstrofes van de gewone Boomkruiper in hun zang te vermengen maar dit leidt zelden tot een loepzuivere boomkruiper-riedel. De vrij hoge dichtheid op de in 2024 intensief onderzochte noordelijke Oldenzaalse Stuwwal (6,3 territorium/100 ha bos) doet vermoeden dat de Twense populatie omvangrijker is dan tot nu toe wordt aangenomen. Het is in ieder geval dé soort waar de bosvogelaar zich nog in kan onderscheiden, al is daar wel tijd, geduld en een kleine dosis kadaverdiscipline voor nodig.

Grote Gele Kwikstaart (2024: 46)

Het aantal territoria van de Grote Gele Kwikstaart steeg met 1 territorium van 45 naar 46 terr. De GGK broedt bij voorkeur langs bosbeken zoals de Dinkel, Oelerbeek, Twickelervaart en Diepenheimse molenbeek. Nesten worden vaak onder bruggen en in gebouwen aangetroffen. We vinden de soort nauwelijks in boomarm landschap. Op de Dinkel werden 5 territoria minder gevonden dan in 2024. VWG Losser geeft aan dat de hoge waterstanden in de zomer van 2024 op de Dinkel de soort parten heeft gespeeld. Het aantal GGK kwakkelt al zo’n 15 jaar en wil maar niet herstellen tot het niveau van 2008. De snelle daling na 2008 is te verklaren door koude perioden in een aantal winters. Een oorzaak waarom het herstel uitblijft is lastig te geven. De aantallen op de genoemde beken (zie tabel) schommelen wat van jaar op jaar; mogelijk dat telinspanningen ook een rol spelen.

Beek	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Dinkel	15	16	24	16	9	16	11
Regge	0	1	1	1	0	1	0
Buurserbeek	1	1	2	7	3	3	4
Twickelervaart	0	0	2	1	3	4	5
Oelerbeek	1	0	0	1	2	2	2
Diepenheimse molenbeek	1	1	3	0	2	2	2
Totaal	18	19	32	26	19	28	24

Grote gele kwikstaart

Foto: Harry de Jong

Literatuur

Rob Vogel, 2024. Broedvogels van de noordelijke Oldenzaalse Stuwwal in 2024. Sovon-rapport 2024/101

Peter van den Akker, Districtscoördinator Sovon Twente

lsb.twente@sovon.nl of akkervanden@yahoo.com.

Bijlage 1. Overzicht ZZ-soorten Twente (2018 – 2024)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Grote Canadese Gans	3	2	1	7	6	10	9
Brandgans	35	18	20	26	24	49	42
Casarca	0	0	0	0	0	1	0
Mandarijneend	4	1	2	1	7	20	13
Geoorde Fuut	3	4	4	4	1	3	5
Ooievaar	15	22	22	35	41	46	61
Roerdomp	0	0	0	1	0	0	0
Woudaapje	0	0	1	1	0	1	0
Grauwe Kiekenief							1
Rode Wouw	0	0	3	5	5	7	5
Slechtvalk	3	5	4	4	4	2	4
Porseleinhoen	3	0	0	6	2	2	6
Kraanvogel	4	4	6	7	7	7	10
Kleine Plevier	13	13	21	26	32	24	22
Oeverloper						1	2
Zomertortel	7	1	2	3	4	0	1
Velduil	0	0	0	0	1	2	0
Oehoe	2	5	3	5	4	4	3
Nachtzwaluw	77	101	107	121	106	75	76
IJsvogel	17	28	59	24	31	44	53
Hop	0	0	0	0	1	0	0
Draaihal	2	1	5	4	2	4	3
Middelste Bonte Specht	289	353	394	421	329	379	286
Noordse Nachtegaal							1
Kramsvogel	0	0	0	0	1	2	1
Grauwe Klauwier	5	16	37	34	57	67	100
Raaf	7	6	8	13	10	15	16
Cettis zanger	0	0	0	0	0	1	0
Grote Karekiet	1	1	2	2	0	2	2
Orpheusspotvogel	0	0	0	1	0	0	0
Kortsnavelboomkruiper	23	16	17	7	18	16	23
Paapje	2	5	2	1	1	1	7
Grote Gele Kwikstaart	35	35	47	46	41	45	46

Simultaantellingen Blauwe kiekendief in de winter 2024-2025

Peter van den Akker

Sinds enkele winters zijn de jarenlange tellingen van slaapplekken van Blauwe kiekendieven in het Haaksbergerveen en de Engbertsdijkerven uitbreid met enkele andere Twentse gebieden. Het doel is hierdoor een zo compleet mogelijk overzicht van het aantal vogels in onze grensregio te krijgen. Hiervoor worden deze gebieden zo veel mogelijk simultaan geteld, dit wil zeggen dat de tellingen tegelijk worden uitgevoerd om dubbeltellingen van vogels uit te sluiten. Deze simultaantellingen zijn onderdeel van het habitatonderzoek van overwinterende Blauwe kiekens in de grensstreek Overijssel – Duitsland.

De tellingen vonden plaats op vrijdagavonden tussen 1 november 2024 en 28 maart 2025. Op 27 december en 17 januari mislukten de tellingen door dichte mist. In het Haaksbergerveen werd in 2025 steeds een week eerder geteld als in de andere gebieden. Er is in 6 gebieden geteld (zie figuur 1). De Paardenslenkte werd voor het eerst driemaal geteld in maart 2025. De coördinatie lag in handen van Gerrit Dommerholt (Wierdense veld en Sallandse heuvelrug), Robert Westerhof (Paardenslenkte), Kees Rosenbrand (Aamsveen), Jan Stufken (Haaksbergerveen) en Peter van den Akker (Engbertsdijkerven).

Figuur 1. Ligging getelde slaapplekken Blauwe kiekendieven in Overijssel (Ev = Engbertsdijkerven, Wv = Wierdense veld, Sh = Sallandse heuvelrug, Ps = Paardenslenkte, Hv = Haaksbergerveen, Av = Aamsveen).

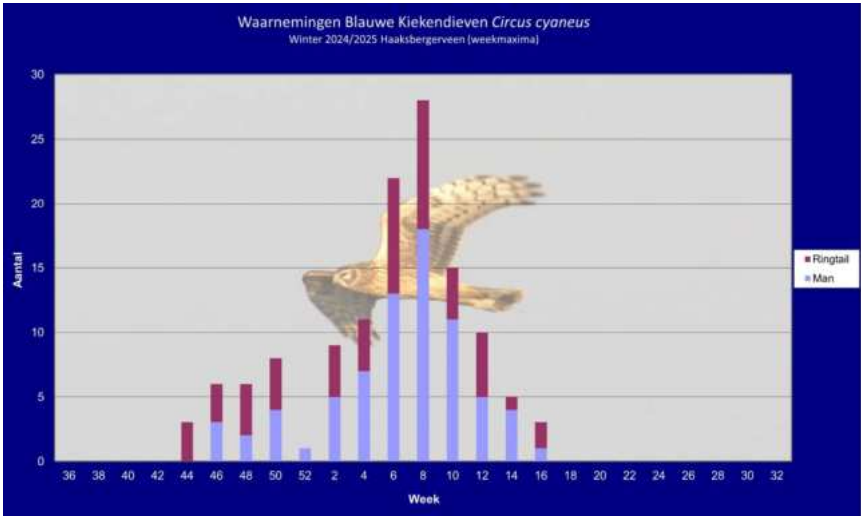
Resultaten 2024-2025

De resultaten zijn samengevat in tabel 1. Van de 6 gebieden waren in de Engbertsdijkerven en het Haaksbergerveen naar verhouding grotere aantallen vogels aanwezig met gemiddeld 12,5 en 10,9 vogels per telling. Het hoogste aantal van 28 vogels werd geteld in het Haaksbergerveen op 21 februari 2025 (zie figuur 2, week 8). In de andere 4 gebieden sliepen gemiddeld veel minder vogels, waarbij vooral het lage aantal in het Wierdense veld opviel met 3,1 vogels per telling. Van de Sallandse heuvelrug en de Paardenslenkte is een minder compleet verkregen,

hier werd respectievelijk 4x en 3x geteld. Handicap op de Sallandse heuvelrug is dat hier de exacte slaaplocaties nog niet zijn gevonden, waardoor de beste telposities nog niet kunnen worden bepaald.

Gebieden	grijze man	ringtail	Max	Gem	N
Engbertsdijkerven	64,6%	35,4%	18	12,5	9
Haaksbergerveen	57,8%	42,2%	28	10,9	10
Wierdense veld	71,0%	29,0%	8	3,1	10
Aamsveen	0,0%	100,0%	3	1,9	8
Sallandse heuvelrug	28,6%	71,4%	10	3,5	4
Paardenslenkte	70,0%	30,0%	5	3,3	3

Tabel 1. Resultaten tellingen winter 2024-2025; Grijze mannen is percentage adulte en subadulte mannen, ringtail is percentage vrouwen en 1ste winter mannen, Max = maximum aantal vogels op 1 telling, Gem = gemiddeld aantal vogels op alle tellingen en N = aantal tellingen.

Figuur 2. Aantal Blauwe kiekendieven in het Haaksbergerveen (gegevens Jan Stufken)

Volledigheid 2024-2025?

Om een idee te krijgen of er slaapplaatsen zijn gemist is waarneming.nl uitgeplozen op pleisterende vogels in de maanden november 2024 tot en met maart 2025. Volgens Cramp & Simmons (1979) hebben Blauwe kiekendieven een bereik tot wel 16 km van hun slaapplaats. Naar mijn idee is dit vliegbereik geen goede indicatie voor onze situatie. Afgaande op eigen informatie met gezenderde vogels lijkt een

vliegbereik van max 10 km reëler. Daarom is bij het uitpluizen van waarneming.nl met name gekeken naar het gebied oostelijk van de A1 en zuidelijk van het kanaal Almelo-Nordhorn. Daarbij is het gebied tussen Enschede en Haaksbergen niet meegenomen i.v.m. het vliegbereik vanuit het Haaksbergerveen en Aamsveen. Uit de volgende gebieden zijn meerdere keren Blauwe kiekendieven gemeld:

- Omgeving Saasveld (4 waarnemingen, 3x man en 1x vr),
- Omgeving Rossum (4 waarnemingen, 3x man en 1x vr),
- omgeving Markelo (18 waarnemingen, 13x man en 5x vr),
- Strengelveldweg (Losser) en Denekamperveld (55 waarnngn, max 2 m en 1 vr).

Potentiële slaapplekken voor deze gebieden zijn het Syenvenn in Duitsland (Strengelveldweg, Denekamperveld en wellicht ook omgeving Rossum) en de Borkeld (omgeving Markelo). Voor de komende winters ga ik proberen tellers voor deze gebieden te vinden. Als u interesse heeft hoor ik dat graag!

Vergelijking met winter 2023-2024

In vergelijking met de vorige winter (tabel 2) werden in de Engbertsdijksvennen (gemiddeld 12,5 versus 21,0 vorig jaar) en het Wierdense veld (gemiddeld 3,1 versus 10,8 vorig jaar) minder vogels geteld. In het Haaksbergerveen zaten juist meer vogels (nu 10,9 versus 7,8 vorig jaar). Op foerageerlocaties van vogels uit de Engbertsdijksvennen werden deze winter behoorlijk minder Veldmuizen geteld dan vorige winter. Deze informatie is niet beschikbaar voor het Haaksbergerveen.

Gebieden	grijze man	ringtail	Max	Gem	N
Engbertsdijksvennen	55,2%	44,8%	30	21,0	10
Haaksbergerveen	43,6%	56,4%	20	7,8	10
Wierdense veld	48,1%	51,9%	20	10,8	10
Aamsveen	14,3%	85,7%	2	1,6	9
Sallandse heuvelrug	47,6%	52,4%	5	2,3	9

Tabel 2. Resultaten tellingen in winter 2023-2024; Grijze mannen is percentage adulte en subadulte mannen, ringtail is percentage vrouwen en 1ste winter mannen, Max = maximum aantal vogels op 1 telling, Gem = gemiddeld aantal vogels op alle tellingen en N = aantal tellingen.

Literatuur

- S. Cramp & K.E.L. Simmons, 1979. The Birds of the Western Palearctic, Vol. 2.

Peter van den Akker (akkervanden@yahoo.com)

Bijzondere waarnemingen in Twente (januari t/m maart 2025)

Baardman

14-01 Kristalbad: 1 ex. roepend (Ramon Janssen)

Beflijster

28-03 Daarlerveen: 1 ex. ter plaatse (Douwe vd Zee)

30-03 Hoge Hexel, Bekkenhaar: 3 ex. opvliegend (Gerrit Kamphuis)

Bokje

17-01 Hezingen, Hezingerveld: 1 ex. opvliegend (L.A. Leijdekkers)

03-02 Rijssen, Overtoom: 1 ex. opvliegend (Herman Bruggink)

04-02 Losser, Dinkeldal: 1 ex. ter plaatse (hugo tijdhof)

07 en 09-02 Enschede, Vliegveld Twente: 1 ex. ter plaatse (Meerdere wnrs)

22-02 Borkeld, N2000: 1 ex. opvliegend (Bert Haamberg)

02-03 Borne, Hosbeekweg e.o.: 1 ex. ter plaatse (Bart van den Boogaard)

09 en 13-03 Rijssen, Middelveen: 3 ex. ter plaatse (Meerdere wnrs)

10-03 Kristalbad: 1 ex. opvliegend (P. Hovenkamp)

19-03 Markelo, Beusbergermaten: 1 ex. opvliegend (Jitty Hakkert)

30 en 31-03 Lattrop, Binnenbroek: 2 ex. foeragerend (Meerdere wnrs)

Bronskopeend

04-03 Vriezenveen, Westerweilanden: 1 ex. (M) ter plaatse (Berry Bekkering)

Chileense Flamingo

13-01 t/m 20-01 Markelo, Slagendijk: 3 ex. ter plaatse (Meerdere wnrs)

21-01 Hof van Twente (gemeente): 3 ex. foeragerend (Meerdere wnrs)

18-02 Hof van Twente (gemeente): 1 ex. foeragerend (Ineke Kerkhoff)

26-02 Holten, De Borkeld (Elsenveld): 4 ex. foeragerend (Meerdere wnrs)

Chileense flamingo

Foto: Harry de Jong

Dwerggans

07-03 Nijverdal, Wierdense Veld: 1 ex. ter plaatse (Gert Weijers)

07-03 Wierdense Veld, N2000: 1 ex. ter plaatse (Meerdere wnrs)

08-03 Wierdense Veld, N2000: 1 ex. overvliegend (Meerdere wnrs)

Frater

11-01 t/m 25-02 Kristalbad: 1 ex. foeragerend (Meerdere wnrs)

Graszanger

28-03 Wierden, Zunasche Heide: 1 ex. baltsend / zingend (Guido Lafeber)

Grauwe Gors

06 en 07-03 Ringstation Overdinkel: 1 ex. ter plaatse ((Meerdere wnrs)

07-03 Zoekerbrug: 1 ex. ter plaatse (Meerdere wnrs)

10-03 t/m 18-03 Vroomshoop, Fortwijk (Hammerdijk): 2 ex. ter plaatse (René keizer)

Grauwe gors

Foto: Harry de Jong

Kleine Canadese Gans

03-01 Markelo, Slagendijk: 1 ex. rustend (Meerdere wnrs)

09-02 Enschede, Abraham Ledebroerpark: 2 ex. ter plaatse (Peter Venema)

19-03 Holten, De Borkeld (Elsenveld en -veen): 1 ex. ter plaatse (Rick Ruis)

22-03 Ootmarsum, Ottershagen: 1 ex. ter plaatse (Patrick Scholten)

Kleine canadese gans

Foto: Harry de Jong

Kleine Rietgans

15-02 Hoge Hexel, Hexelsche Flier: 1 ex. ter plaatse (Brend Jansen)

16-02 Losser, Strengveldweg: 1 ex. foeragerend (Meerdere wnrs)

23-02 Hengelo (OV): 100 ex. overvliegend NO (Ramon Janssen)

Kleine Zilverreiger

28-03 Wierden, Zunasche Heide: 1 ex. ter plaatse (Johan)

Kluut

13-02 t/m 16-02 Haaksbergerveen, Groene Plas: 1 ex. ter plaatse ((Meerdere wnrs)

28-03 Vriezenveen, Oosterweilanden: 2 ex. ter plaatse (Meerdere wnrs)

Koereiger

30 en 31-03 Tilligte, Tilligterbroek: 3 ex. foeragerend (Ton Bruns)

Koereiger

Foto: Harry de Jong

Kortsnavelboomkruiper

Van 03-01 t/m 30-03 30 waarnemingen uit Enschede, Lonneker, Losser, de Lutte en Ambt Delden.

03-01 Enschede, Wiedicksbeekweg e.o.: 1 ex. ter plaatse (René Wijering)

27-01 Lonneker, Lonnekerberg: 1 ex. ter plaatse (Carl Derks)

18-02 Lonneker, Lonnekerberg: 1 ex. roepend (Huub ter Haar)

02-03 Lonneker, Haagse Bosch: 2 ex. alarmerend (P. Hovenkamp)

04-03 Lonneker, Lonnekerberg: 1 ex. baltsend / zingend (René Wijering)

11-03 Lonneker, Haagse Bosch: 1 ex. roepend (Ben Hulsebos)

19-03 Lonneker, Lonnekerberg: 1 ex. baltsend / zingend (Erwin Reinstra)

01-02 Losser, Boerskotten: 1 ex. baltsend / zingend (Martin Bonte)

02-02 Losser, Grevenmaat: 1 ex. baltsend / zingend (Martin Bonte)

16-02 Losser, Boerskotten: 1 ex. baltsend / zingend (Meerdere wnrs)

23-02 Losser, Boerskotten: 1 ex. baltsend / zingend (Meerdere wnrs)

02-03 Losser, Boerskotten: 1 ex. baltsend / zingend (Martin Bonte)
 04-03 Losser, Boerskotten: 1 ex. baltsend / zingend (Ben Hulsebos)
 15-03 Losser, De Lutte (Tankenberg): 1 ex. ter plaatse (Pepijn Pinkse)
 17-03 Losser, Boerskotten: 1 ex. baltsend / zingend (Rudi Lanjouw)
 16-03 Losser, Boerskotten: 1 ex. roepend (Martin Bonte)
 20-03 Losser, Boerskotten: 1 ex. baltsend / zingend (Martin Bonte)
 22-03 Losser, De Lutte (Tankenberg): 2 ex. baltsend / zingend (A. Lamme & Co)
 22-03 Losser, Boerskotten: 1 ex. baltsend / zingend (Meerdere wnrs)
 30-03 Losser, de Snippert: 1 ex. baltsend / zingend (Eric Menkveld)

15-03 De Lutte, De Hooge Lutte: 1 ex. ter plaatse (Hans Witmer)
 20-03 De Lutte, Paaschberg: 1 ex. baltsend / zingend (Ben Hulsebos)
 20-03 De Lutte, Paaschberg: 1 ex. (M) baltsend / zingend (Ben Hulsebos)
 22-03 De Lutte, Paaschberg: 1 ex. roepend (Meerdere wnrs)
 26-03 De Lutte, Paaschberg: 1 ex. baltsend / zingend (Mark van Leeuwen)
 29-03 De Lutte, Paaschberg: 1 ex. ter plaatse (Jaimey Wilbers)
 29-03 De Lutte, De Hooge Lutte: 1 ex. ter plaatse (Wim Wijering)

07-03 Ambt Delden, Twickel: 1 ex. ter plaatse (Martijn Bot (Birdingholland))
 08-03 Ambt Delden, Twickel: 1 ex. ter plaatse (Meerdere wnrs)
 29-03 Ambt Delden, Twickel: 2 ex. nestbouw (Owen Kroeze)

Kraanvogel

02-01 t/m 31-03 Vele honderden waarnemingen uit geheel Twente.
 Zie het archief op de Website voor alle waarnemingen.

Oehoe

09-02 Sallandse Heuvelrug: 1 ex. (M) baltsend / zingend (Ruben Kikkert)
 21-02 Denekamp, Landgoed Singraven: 1 ex. baltsend / zingend (Harm Meek)
 02-03 Ootmarsum, Tubbergerdijk e.o.: 1 ex. roepend (Joke Minnema)
 03-03 Denekamp, Nieuwe Werk: 1 ex. baltsend / zingend (Harm Meek)
 04-03 Denekamp, Landgoed Singraven: 1 ex. baltsend / zingend (Harm Meek)
 04-03 Losser, Dinkeldal: 1 ex. roepend (Ben Hulsebos)
 04-03 Denekamp, Ellenweg e.o.: 2 ex. baltsend / zingend (Harm Meek)
 04-03 Denekamp, Ellenweg e.o.: 1 ex. (M) baltsend / zingend (Meerdere wnrs)
 04-03 Denekamp: 1 ex. baltsend / zingend (Harm Meek)
 09-03 Beuningen (OV), Volterdijk e.o.: 2 ex. baltsend / zingend (Harm Meek)
 10-03 Kanaal Almelo Nordhorn, Denekamp: 1 ex. (V) roepend (Harm Meek)

Oeverpieper

25-03 Losser, Strengveldweg: 1 ex. foeragerend (Gerrit Kamphuis)
 31-03 Nijverdal, Wierdense Veld: 1 ex. pleisterend (Johan Oude Engberink)

Pestvogel

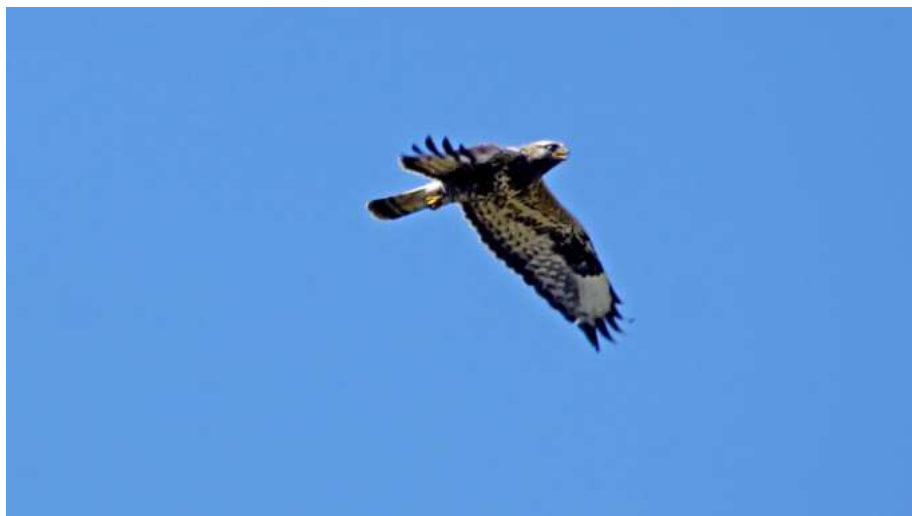
- 21-02 Engb.venen, Trektelpost: 1 ex. roepend (Tom Kruissink)
23-02 Enschede, Stroinkslanden: 3 ex. overvliegend N (Rolf de By)
12-03 Engb.venen, N (Heideveld): 1 ex. overvliegend W (Peter van den Akker)

Roerdomp

- 06-01 Enschede, Lonnekermeer: ter plaatse (P. Hovenkamp)
11-01 Kanaal Almelo Nordhorn, Ootmarsum: 1 ex. ter plaatse (user 196854)
11-01 t/m 15-02 Kristalbad: 1 ex. ter plaatse (Dick Kuipers)
23-03 Haaksbergerveen, Zuidelijk deel: 1 ex. ter plaatse (Emzo)

Ruigpootbuizerd

- 08-01 Haaksbergerveen, Zuidelijk deel: 1 ex. ter plaatse (Meerdere wnrs)
27-03 Sallandse Heuvelrug, Eindhovensbos: 1 ex. overvliegend (Jos Pilzecker)
28-03 Nijverdal, Hexel: 1 ex. ter plaatse (Guido Lafeber)

Ruigpootbuizerd

Foto: Harry de Jong

Siberische Tjiftjaf

- 25-01 Oldenzaal: 1 ex. ter plaatse (Martin Bonte)

Taigaboombkruiper

- 06-02 Ambt Delden, Hellecaterveld: 1 ex. ter plaatse (van den Berg, Jos)
22 en 23-02 Oldenzaal, Het Hulsbeek: 1 ex. ter plaatse (Marijke Vaneker)
07-03 Ambt Delden, Twickel: 1 ex. ter plaatse (Meerdere wnrs)

Velduil

19-02 Hengelo (OV): 1 ex. overvliegend (Job Noordkamp en FA)
26-02 Aamsveen, N2000: 2 ex. baltsend / zingend ((Meerdere wnrs)
01-03 Vasse, Oosterveldsweg e.o.: 1 ex. roepend (Theo Werkman)
18-03 Enschede, Glanerbrug: 1 ex. ter plaatse (Erik Foekens)
21-03 Reutum, Reutumerweuste: 1 ex. ter plaatse (Patrick Scholten)

Witkopstaartmees

03-01 Tilligte, Damweg e.o.: 1 ex. foeragerend (Jos Bekker)
22-02 Losser: 1 ex. ter plaatse (Jan Wijering)

Witooggeend

07-01 t/m 19-01 Diepenheim, Het Nieuwe Schelver: 1 ex. rustend ((Meerdere wnrs)

Woudaap

18-03 Zenderen, Zendersche Esch: 1 ex. (M) ter plaatse (Jolanda Kuipers)

Zeearend

08-01 t/m 30-03 Vele tientallen waarnemingen uit geheel Twente.
Zie het archief op de Website voor alle waarnemingen.

Zwarte Ooievaar

18-01 Beuningen, Kampbrug, Lutterzandweg: 1 ex. ter plaatse (Sylvia Pohlmann)
29-03 Losser, Dinkeldal: 1 ex. overvliegend (Peter Waardenburg)

Zwartkopmeeuw

21-01 Kristalbad: 1 ex. ter plaatse (Antoinet te Brake)
05-03 Almelo: 1 ex. opvliegend (Owen Kroeze)

*Kijk voor de complete waarnemingenlijst op onze website onder:
Waarnemingen/Archief waarnemingen*

Harry de Jong, webmaster@tvwg.nl

Agenda 2025

Maandelijkse bijeenkomsten	
Datum	Onderwerp
13-jan	Nieuwjaarsreceptie (voor de pauze foto's van de excursie naar Lauwersmeer).
10-feb	Kleurringen aflezen; een leuke en informatieve bezigheid (Peter en Ineke)
10-mrt	Rode wouw en Oehoe in Overijssel (Mark Zekhuis).
14-apr	ALV/ Na de pauze een presentatie `Vogels tussen Dinkel en Regge`.
12-mei	Vogels, het jaar rond (Robert Westerhof).
9-jun	VERVALT ivm Pinksteren.
Vakantie periode	
8-sep	(Vakantie)Foto's van en door onze leden. Neem uw foto's op USB stick mee.
13-okt	Ringstation Overdinkel (Leo Hassing / Peter Halman).
10-nov	De Wulp (Gerrit Gerritsen).
8-dec	Determinatie grote Meeuwen (Peter van den Akker / Dick Kuipers).
Excursies	
Datum	Locatie
jan	---
15-feb	Ijseldelta bij Deventer.
15-mrt	Egheria de Lutte: Spechten.
19-apr	Westerflier.
10-mei	Zuidlaardermeergebied.
11-jun	Beuninger Achterveld (Nachtzwaluw).
Vakantie periode	
13-sep	Omgeving Rijssen.
okt	Najaars excursie.
18-okt	Engbertsdijksvenen-zuid.
15-nov	Lauwersmeer.
dec	---

Zie de website voor de laatste en meer informatie: twwg.nl

Informatie Twentse Vogel werkgroep

Samenstelling van het bestuur:

Voorzitter	- Harry de Jong, Abelenstraat 2A, 7556 DT Hengelo ☎ 074 - 291 76 11 e-mail: voorzitter@tvwg.nl
Secretaris	- Marianne Nijman, Dalkruid 59, 7491 LP Delden ☎ 074 - 3764521 e-mail: secretariaat@tvwg.nl
Penningmeester	- Hans van Leeuwen, Hexelseweg 79, 7641 PP Wierden ☎ 0546 - 57 41 81 e-mail: penningmeester@tvwg.nl

Girorekening TVWG: NL05 INGB 0005 9488 43 t.n.v. Penningmeester TVWG
(adres onder bestuur).

Statuten en Huishoudelijk Reglement staan ter inzage op de website.

Website:

Internetpagina Twentse Vogelwerkgroep: www.tvwg.nl

Informatie: info@tvwg.nl

Lidmaatschap:

Nieuwe leden kunnen zich rechtstreeks of via de website aanmelden bij de secretaris. Opzegging van het lidmaatschap dient voor 1 december te geschieden om te gelden voor het daaropvolgende jaar.

Adreswijzigingen s.v.p. doorgeven aan de secretaris en niet aan de redactie!

Contributie € 25,= per jaar via automatische machtiging.